

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/553/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715216865
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5715216865.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci navrhovateľky X. V., S.. X.X.XXXX, M. XXX XX, X., X. X/X, právne zastúpenej Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom so sídlom v Žiline, Mariánske nám. 29/06, proti otcovi ME. V., S.. XX.X.XXXX, M. X. - Q., D. XXXX/X, právne zastúpenému AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom 036 01, Martin, Škultétyho 472/10, IČO: 36 868 108, v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Otec X. V. je povinný s účinnosťou od 1.3.2016 do 26.6.2016 prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 200 eur mesačne a s účinnosťou od 1.9.2016 zvýšeným výživným v sume 220 eur mesačne, zročným vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac k rukám navrhovateľky.

Vo zvyšku uplatneného nároku sa návrh navrhovateľky zamietá.

Dlh na výživnom od 1.3.2016 do 20.6.2016 a od 1.9.2016 do 30.9.2017 spolu v sume 1.163,33 eur je otec povinný splácať mesačnými splátkami po 30 eur, zročným vždy spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a s tým, že nezaplatením zročnej splátky sa stáva zročný celý dlh.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 vo výroku o výživnom na navrhovateľku.

Vzájomný návrh otca sa zamietá v celom rozsahu.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľka i otec X. V. sú povinní nahradiť štátu každý po 1-ici celkovo vzniknutých trov štátu.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 30.12.2015 sa navrhovateľka ako plnoletá dcéra proti svojmu otcovi domáhala zvýšenia výživného zo sumy 150 €, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012 na sumu 500 € mesačne a to z dôvodu nástupu na vysokoškolské štúdium. Navrhovateľka uviedla, že 3.9.2015 sa stala študentkou Univerzity Palackého v Olomouci a jej priemerné mesačné náklady predstavujú sumu približne 720 €. Výživné doposiaľ určené na jej výživu nepostačuje. Neskôr do spisu pripojila prehľad svojich nákladov na štúdium

v Olomouci, ktoré predstavujú, pokiaľ šlo o nájomné, 3.000 CZK za internát, za stravu v menze a bufete približne 3.550 CZK, za cestovné vlakom a mestskou hromadnou dopravou vyše 2.050 CZK, náklady na mobilný telefón predstavujú položku asi približne 300 CZK mesačne, náklady na študijný materiál približne 600 CZK mesačne, vreckové približne 2.500 CZK mesačne a nákup drogistického tovaru približne 500 CZK mesačne. Jej výdavky takto spolu predstavujú približne 12.500 CZK mesačne, čo v prepočte znamená približne 470 €. Približne 255 € vynakladá ale v Slovenskej republike a to na nákup drogérie 50 €, mestskú hromadnú dopravu v mieste bydliska 15 €, nákup liekov 40 €, nákup stravy na internát približne 70 € a náklady za mobilný telefón približne 10 € mesačne. Na nákup ošatenia miňa približne 70 € mesačne.

2. Navrhovateľka v priebehu konania predkladala listinné dôkazy preukazujúce tieto výdavky, ktoré sa ale v priebehu konania menili, nakoľko navrhovateľka menila počas konania vysokú školu, avšak pokiaľ šlo o náklady na lieky, predložila potvrdenie svojej ošetrojúcej lekárky, podľa ktorého je sledovaná v alergiologickej, cievnej a ortopedickej ambulancii. Trvale užíva tam uvedené lieky, ktoré vyžadujú doplatky približne 64,15 € mesačne (č.l. 39, 40).

3. Otec sa prvýkrát k návrhu vyjadril podaním z 12.2.2016, ktorým žiadal návrh zamietnuť a priznať mu trovy konania. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že určené výživné vo výške 150 € doposiaľ poctivo platil k rukám matky navrhovateľky a podľa jeho názoru určené výživné bolo dostatočne vysoké na to, aby z neho mohli byť tvorené aj úspory, resp. rezerva na vysokoškolské štúdium navrhovateľky. Uviedol, že jeho priemerný čistý príjem vo výške 825 € mesačne mu neumožňuje platiť výživné v požadovanej výške. V čase podania vyjadrenia (február 2016) otec býval v spoločnej domácnosti u svojej priateľky a podieľal sa na financovaní spoločnej domácnosti sumou 260 € mesačne (na bývanie) a sumou 240 € (na stravu, drogériu a iné výdavky). Na dôkaz tejto skutočnosti pripojil kópiu dohody o úhrade nákladov spojených s užívaním nehnuteľností. Jeho mesačné výdavky na cestovanie a údržbu motorového vozidla predstavujú približne 80 € mesačne. Zhoršujúci zdravotný stav si vyžaduje nákup liekov približne vo výške 10 € mesačne. Sporí sumou 30 € mesačne. Za internet a televíziu mesačne miňa približne 23,99 € mesačne, za mobilný telefón približne 1 euro. Oblečenie a ošatenie ho stojí približne 15 € mesačne a bankové poplatky približne 8 € mesačne. Jeho výdavky takto spolu dosahujú sumu približne 818 € mesačne a preto je nepredstaviteľné, aby dcére poskytoval výživné v tej výške, ako žiada. Navyiac vyčítal navrhovateľke, že sa nikdy nepokúsila s ním skontaktovať a dohodnúť sa na zvýšení výživného. Naopak po rozvoze svojich rodičov navrhovateľka sa kontaktom s otcom vyhýbala a otec s ňou nikdy nedokázal nadviazať normálny vzťah rodič - dieťa. V otcovi to vyvolalo dojem, že ho navrhovateľka nerešpektuje, nepozvala ho ani na stužkovú slávnosť, kde miesto toho pozvala partnera svojej matky. Takýto postoj ho zranil najmä preto, že navrhovateľke daroval spoluvlastnícky podiel k bytu, ktorý bol pred uzavretím manželstva rodičov navrhovateľky vo výlučnom vlastníctve otca a tento byt následne otec previedol za odplatu do podielového spoluvlastníctva matke navrhovateľky, avšak samotnej navrhovateľke štvrtinový podiel k bytu daroval. Poprel, že by sa navrhovateľka s ním pokúsila dohodnúť na výživnom. Sám jej ponúkal pomoc. Ona však stretnutia s ním odmietala. Sám otec požadoval informáciu o výbere školy, ktorú mu navrhovateľka jednoznačne neposkytla a nekonzultovala s ním ako otcom, ktorý má voči nej vyživovaciu povinnosť, svoje študijné možnosti a výdavky s tým spojené. Podľa informácií otca bola navrhovateľka prijatá na vysokú školu s podobným zameraním v Bratislave bez prijímacích skúšok. Napriek tomu rozhodla sa študovať v Olomouci s vyššími mesačnými nákladmi. Tejto skutočnosti by si mala byť vedomá matka navrhovateľky a ak s tým súhlasila, mala by sa na týchto zvýšených nákladoch podieľať najmä ona. V ďalšej časti svojho vyjadrenia potom otec polemizoval s deklarovanými výdavkami navrhovateľky a ponúkal fiktívne riešenia podľa svojho názoru, pokiaľ šlo o bývanie, stravovanie, ošatenie navrhovateľky, nákup ďalších potrieb, čím by mesačné náklady navrhovateľky na živobytie klesli na sumu približne 201 €. Žiadal, aby navrhovateľka všetky svoje výdavky zdokladovala.

4. Aj otec postupne v priebehu konania produkoval dôkazy preukazujúce jeho životné náklady, výdavky a príjmy. Aktívne sa vyjadroval k výdavkom navrhovateľky a k výdavkom rodiny matky navrhovateľky v snahe preukázať, že výdaje samotnej navrhovateľky, ale najmä rodiny jej matky sú vyššie, než je celkový príjem tejto rodiny.

5. V závere pojednávania na pojednávaní dňa 3.8.2017 otec vzniesol vzájomný návrh a žiadal, aby súd zaviazal navrhovateľku vždy po ukončení skúškového obdobia, to znamená na konci každého semestra preukázať otcovi výsledky jednotlivých skúšok a preukázať doklad o návšteve školy. Zároveň

mal navrhovateľke súd uložiť povinnosť ohlásiť otcovi ako povinnému akúkoľvek zmenu zdravotného stavu, alebo zmenu týkajúcu sa štúdia. Súčasne žiadal, aby súd nariadil otcovi poskytovať informácie zo strany vysokej školy o výsledkoch štúdia a navštevovaní vysokej školy dcérou, teda navrhovateľkou, ak ich bude otec požadovať.

6. Navrhovateľka v priebehu konania v súvislosti so zmenou vysokej školy zmenila návrh, keď podaním zo dňa 17.3.2017 žiadala, aby súd zvýšil výživné na navrhovateľku zo sumy 150 € na sumu 500 € s účinnosťou od podania návrhu do 20.6.2016 a ďalej zo sumy 150 € na sumu 450 € od 1.9.2016 do 30.9.2016 a ďalej na sumu 300 € s účinnosťou od 1.10.2016. Navyše žiadala, aby bol otec nad rámec bežného výživného uvedeného v ods. 1 povinný zaplatiť sumu 234,70 € titulom úhrady jednorazových nákladov navrhovateľky na lekárske ošetrovanie a súčasne požadovala priznať náhradu trov konania. V tomto podaní navrhovateľka uviedla, že študentkou Univerzity Palackého v Olomouci - prírodovedeckej fakulty, bola od 3.9.2015 do 31.8.2016. Reálne však navštevovala školu do 20.6.2016. Preto za obdobie jej štúdia v Olomouci žiada výživné zvýšiť na sumu 500 €. V období, keď neštudovala, to znamená od 1.7.2016 do 31.8.2016, nežiada o zvýšenie výživného. Od 1.9.2016 sa stala študentkou Univerzity Sv. Cyrila a Metoda v Trnave - inštitútu fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Trnave a jej priemerné mesačné výdavky predstavujú sumu približne 450 - 500 €. Sú čiastočne kompenzované priznaným sociálnym štipendiom vo výške 170 €, ktoré jej bolo priznané za obdobie od 1.10.2016 do 30.6.2017 a z toho dôvodu za september 2016 žiada zvýšiť výživné na sumu 450 € a od 1.10.2016 na sumu 300 €. Jej aktuálne výdavky spolu so štúdiom predstavujú priemerne 275,37 €. Ostatné jednorazové výdavky spolu so štúdiom predstavovali sumu 74 €. Od septembra 2016 do polovice februára 2017 bola počas štúdia ubytovaná na internáte, kde mesačné náklady predstavovali sumu 70 €. Od polovice februára 2017 je ubytovaná v byte, na ktorý prispieva sumou 80 €. Ide o byt, ktorý obýva spoločne s ďalšími piatimi spolubývajúcimi a suma 80 € je suma, ktorá pripadá na jednu osobu. Ubytovanie na priváte musela vyhľadať z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu a hygienicky nevyhovujúceho ubytovania na internáte. V mesiaci marec 2016 absolvovala operačný zákrok žíl, s ktorým boli spojené zvýšené náklady vo výške 200 € (50 € predoperačné vyšetrenie, 150 € operný zákrok samotný). V dôsledku tohto operačného zákroku bola nútená nosiť kompresné podkolenky, ktorých cena na rok predstavuje približne 26 €. Kompresné podkolenky musí nosiť na odporúčenie lekára dlhodobo a to až do prvého pôrodu. Mesačné náklady na uvedené podkolenky predstavujú sumu 2,16 €, čo predstavuje 26 € na 12 mesiacov. V júli 2016 sa podrobila vyšetreniu v sanatóriu Helios, za ktoré zaplatila 19,70 €. Za očné vyšetrenia absolvované v januári 2017 pre podozrenie z glaukómu platila 24 €. S kúpou okuliarov vo februári 2017 boli spojené výdavky vo výške 97 €. Do zakúpenia okuliarov nosila kontaktné šošovky, ktoré predstavovali jednorazový výdavok v sume 15 € v septembri 2016. Tieto jednorazové výdavky na zdravotnú starostlivosť, ktorá bola navrhovateľke poskytnutá, predstavovali celkovo 234,70 € a navrhovateľka žiadala, aby otec bol zaviazaný k úhrade tejto sumy samostatným výrokom v rozsudku. Aj k tomuto podaniu navrhovateľka pripojila listinné dôkazy preukazujúce konštatované výdavky.

7. Na pojednávaní dňa 4.5.2017 súd v prítomnosti oboch účastníkov a ich právnych zástupcov zmenu návrhu navrhnutú podaním zo dňa 17.3.2017 pripustil (č.l. 574).

8. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie podrobným výsluchom účastníkov, najmä navrhovateľky a svedkyne X. V. - matky navrhovateľky. Oboznámil sa s listinnými dôkazmi preukazujúcimi príjmy a životné náklady účastníkov ako aj matky navrhovateľky a členov jej rodiny, počtom vyživovacích povinností u rodičov navrhovateľky, tiež s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 a takto vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav veci:

9. Vyživovacia povinnosť rodičov navrhovateľky, resp. otca navrhovateľky bola voči navrhovateľke naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/130/2012 zo dňa 13.7.2012, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené. Navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti jej matke X. V. a v čase rozvodového konania jej rodičov bola maloletá.

10. Vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke bola určená na sumu 150 € mesačne, pričom rodičia navrhovateľky v rámci rozvodového konania uzatvorili rodičovskú dohodu o úprave rodičovských práv a povinností voči navrhovateľke. V tom čase otec navrhovateľky zarábala v čistom zárobku 697 € mesačne a matka dosahovala čistý priemerný mesačný zárobok vo výške 434,80 € mesačne.

11. V čase podania návrhu navrhovateľkou na zvýšenie výživného bola navrhovateľka už študentkou prvého ročníka Prírodovedeckej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, kde podľa potvrdenia vysokej školy študovala v čase od 3.9.2015 do 31.8.2016, teda v akademickom roku 2015/2016. V čase rozvodového konania otec navrhovateľky nemal vyživovaciu povinnosť k inému dieťaťu a táto situácia sa nezmenila ani v priebehu konania o prejednávanej veci. Naopak matke navrhovateľky pribudla vyživovacia povinnosť, keď so svojím partnerom X. H.Á. priviedla dňa 30.7.2016 na svet dieťa - brata navrhovateľky L. H., s ktorým je toho času na rodičovskej dovolenke.

12. Pokiaľ ide o príjem otca, tak ten u svojho zamestnávateľa Schrack technik, s.r.o., so sídlom v Bratislave v roku 2015 dosiahol priemerný čistý zárobok vo výške 824,68 €. Potom v roku 2016 dosiahol príjem 832,01 € a za prvé 4 mesiace roku 2017 dosiahol príjem 833,20 € netto. Otec deklaroval svoje životné náklady tak, ako vyplynuli z jeho prvého písomného vyjadrenia k návrhu. Súd však považoval za účelovo uzavretú dohodu z 1.1.2016 otca ohľadne úhrady nákladov spojených s užívaním nehnuteľností, ktorú otec pripojil do spisu (č.l. 191, 192). Podľa tejto dohody mal otec svojej priateľke L. Z., v byte ktorej býval, prispievať celkovo sumou 500 €. V priebehu konania však otec zmenil bývanie a v apríli 2016 sa presťahoval do turistickej ubytovne v Sučanoch a ktorú vlastní firma OMS - Metalax, s.r.o., so sídlom v Sučanoch, za ktorú platí 250 € mesačne. Od júna 2016 však otec už býval v prenajatom byte L. R. na adrese uvedenej v záhlaví tohto rozsudku, za ktorý platí 260 € mesačne a v danej sume sú zahrnuté už aj úhrady na plnenia poskytované s užívaním predmetu nájmu.

13. Matka navrhovateľky v roku 2015 u svojho zamestnávateľa SAM GROUP EU, s.r.o., so sídlom v Prievidzi (č.l. 117) dosiahla priemerný čistý zárobok vo výške 405,24 € mesačne. V decembri 2015 však už bola matka navrhovateľky práceneschopná a to v súvislosti s tehotenstvom. Od polovice decembra 2015 do júna 2016 teda matka poberala dávky nemocenského priemerne vo výške 238,40 € mesačne. Od júna 2016 do marca 2017 poberala materskú, ktorá sa v závislosti od počtu pracovných dní v mesiaci pohybovala medzi sumou 345,40 € do 356,90 €. Celkovo však matka od 26.12.2015 až do 12.3.2017 bola odkázaná na dávky nemocenského a materského vyplácanou Sociálnou poisťovňou a v tomto období jej priemerný príjem z týchto dávok dosahoval sumu 290,66 € mesačne. Od polovice marca 2017 už matka poberať rodičovský príspevok vo výške 203 € mesačne a prídavky na dve deti. Matka navrhovateľky žije v spoločnej domácnosti s dvomi deťmi, teda navrhovateľkou a jej bratom L. H. a partnerom matky. Priemerný čistý zárobok partnera matky navrhovateľky v období od apríla 2015 do marca 2016 dosahoval výšku 441,75 €. V ďalšom období od júla 2016 do apríla 2017 partner matky navrhovateľky X. H. u nového zamestnávateľa MS s.r.o., so sídlom v Příbovcích zarábala priemerne 418,80 € mesačne. Rodina matky navrhovateľky býva v byte, ktorý má matka a navrhovateľka v podielovom spoluvlastníctve, pričom navrhovateľke podiel vo výške 1-ina daroval otec po rozvode s matkou navrhovateľky a pokiaľ ide o spoluvlastnícky podiel matky navrhovateľky vo výške 3-ín, ten otec previedol na matku navrhovateľky za odplatu 25.000 €. Za účelom splatenia kúpnej ceny si matka požičala od svojho brata 26.000 €. K výdavkom rodiny matky navrhovateľky patrí povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ročne vo výške 147 €, poplatky za správu bytu v sume 165 €, poplatky za elektrinu v sume 32 €, poplatky za plyn v sume 12 €, za internet 10,62 €, za koncesionárske poplatky 4,64 €. Matka ďalej spláca úvery v splátkach vo výške 39,58 € a 71,79 €, poplatky za mobilný telefón matky sa pohyboval v sume 60 - 80 € mesačne a poplatky za odpad ročne na jednu osobu v sume 25 €. Pôžičku bratovi matka spláca podľa zmluvy splátkami vo výške 50 € mesačne.

14. Pokiaľ ide o navrhovateľku, tak navrhovateľka potvrdeniami Palackého univerzity v Olomouci v ČR - Prírodovedeckej fakulty potvrdila, že študentkou tejto vysokej školy bola v čase od 3.9.2015 do 31.8.2016. Reálne však študovala a zdržiavala sa v Olomouci do polovice júna 2016, konkrétne do 20.6.2016 a vo svojej výpovedi potvrdila, že sa jej v štúdiu nedarilo. Navrhovateľka do spisu pripojila veľké množstvo listinných dôkazov preukazujúcich jej výdavky v zimnom semestri akademického roka 2015/2016, ktoré prevažne svedčia o výdavkoch navrhovateľky od septembra 2015 do januára 2016 a ktorými preukazovala výdavky konštatované v samotnom návrhu na začatie konania a v jeho doplnení.

15. Otec navrhovateľky opakovane argumentoval spisovaním sumárnych prehľadov, že samotné výdavky navrhovateľky v čase od septembra 2015 do decembra 2015, ktoré zdokladovala listinnými dôkazmi, akými boli príkazy na úhradu, výpisy z účtu a bločky z registračnej pokladne, svedčia o výdavkoch navrhovateľky, ktoré ďalej prekračujú finančné možnosti matky navrhovateľky, ale aj finančné možnosti rodiny s prihliadnutím na príjem partnera matky. Naviac otec pripájal do spisu prehľady,

za akých okolností a výdavkov by náklady na živobytie navrhovateľky mohli byť nižšie a dôvodnosť niektorých výdavkov spochybňoval.

16. Navrhovateľka poukázala na skutočnosť, že zvýšené náklady, ktoré nezodpovedali možnostiam jej matky s prihliadnutím na vyššie konštatovaný príjem koncom roku 2015, uhradila z darov od príbuzných a to v čase, keď odchádzala do Olomouca, jej poskytol krstný otec sumu 600 €, starí rodičia sumu 500 € a k narodeninám navrhovateľka dostala ďalšiu sumu 250 € (č.l. 264). Navyiac aj jej matke vypomáhajú príbuzní.

17. Počas štúdia navrhovateľky v Olomouci v rozhodnom období od podania návrhu na súd do konca augusta 2016 bolo navrhovateľke poskytnuté ubytovacie štipendium a to 19.1.2016 vo výške 1.980 CZK a 15.4.2016 vo výške 2.040 CZK. Všetky ďalšie výdavky navrhovateľka hradila z výživného od otca a príspevkov svojej matky. Pre neurobenie skúšok však navrhovateľka štúdiom v Olomouci ukončila a reálne sa v Olomouci zdržiavala do 20.6.2016. Ako vypovedala na pojednávaní zo dňa 25.5.2016, teda na konci letného semestra v akademickom roku 2015/2016, kreditný plán štúdia v prvom ročníku Prírodovedeckej fakulty bol 72 kreditov, čo je optimum, ktoré podľa fakulty by mal získať študent, avšak minimálny počet kreditov pre postup do druhého ročníka je 40. Navrhovateľka v prvom semestri získala jeden kredit a v čase svojej výpovede v máji 2016 mala 4 kredity z potrebných 40. Pred sebou mala ďalšie skúšky a to 9 skúšok, pri ktorých by mala získať kredity potrebné na postup do druhého ročníka. Uviedla, že v zimnom semestri mala urobiť 8 skúšok, z ktorých v riadnom termíne urobila len jednu a v súčasnosti by mala robiť tieto skúšky v náhradnom termíne, teda v máji a júni 2016 by mala robiť skúšky zo zimného semestra. V letnom semestri by mala urobiť 4 skúšky. Čiže celkovo by mala urobiť 11 skúšok a pri ktorých by mala dosiahnuť potrebný počet 40 kreditov, z ktorých k 25.5.2016 mala 4 kredity.

18. Z vykonaného dokazovania potom ďalej vyplynulo, že navrhovateľka sa už nepokúšala robiť v máji a júni 2016 ďalšie skúšky, pretože zúčastnila sa prijímacích pohovorov na štúdium na inej vysokej škole a to konkrétne na Univerzite Sv. Cyrila a Metoda v Trnave - inštitúte fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Trnave a bola prijatá na dennú formu bakalárskeho štúdia študijného programu fyzioterapia v študijnom odbore fyzioterapia na základe rozhodnutia rektora vysokej školy z 21.6.2016 (rub č.l. 378). Na štúdium na túto vysokú školu sa navrhovateľka zapísala 1.9.2016 a od tohto dňa je študentkou a v čase rozhodovania súdu aj bola študentkou druhého ročníka denného bakalárskeho štúdia na inštitúte fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie Univerzity Sv. Cyril a Metoda v Trnave, o čom svedčí potvrdenie vysokej školy č.l. 378. Teda v priebehu konania sa výdavky navrhovateľky zmenili so zmenou vysokej školy a táto zmena súvisela aj s vyššie konštatovanou zmenou návrhu, ktorú navrhovateľka v priebehu konania urobila. V súvislosti s návštevou tejto vysokej školy vznikali navrhovateľke náklady na ubytovanie na internáte na vo výške 50 €. Navrhovateľka okrem výživného od otca v sume 150 € mala priznané sociálne štipendium od 1.10.2016 mesačne a to až do 30.6.2017, najneskôr však do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom prestane byť študentkou vysokej školy. V prvej polovici roka 2016 však navrhovateľke sa zhoršil zdravotný stav. Absolvovala operačný zákrok žíl, ktorý pre ňu predstavoval náklad vo výške 200 €. Očné vyšetrenia a nákup okuliarov predstavovali ďalšie výdavky v sume 97 €, 24 € a 15 €.

19. Vo februári 2017 navrhovateľka zmenila spôsob bývania a uzavrela zmluvu o prenájme bytu s ďalšími osobami (čl. 478 a nasl.) pričom podľa nájomnej zmluvy sa zaviazala platiť prenajímateľovi na prenájom bytu v spoluužívateľskom podiele mesačné nájomné vo výške 80 €. Navrhovateľka do spisu pripojila a preukázala aj výdavky za ošetrovania a poskytnutú liečbu tak ako vyplynuli z jej zmeneného návrhu. Rovnako predložila doklady preukazujúce náklady na cestovné, MHD 30 centov za jednu cestu v Trnave, doklady o nákupe zdravotníckej literatúry v hodnote 21,57 €, predaj skrípt 3,80 €, ofotenie študijnej literatúry cca v hodnote 22 € a o cene stravných lístkov na mesiac v hodnote 40 € mesačne za október 2016 a ďalšie doklady preukazujúce nákup raňajok a večerí už v Strednej odbornej škole záhradníckej v Piešťanoch, kde podľa uzavretej zmluvy má navrhovateľka možnosť nakupovať raňajky v hodnote 1,31 € a večere v hodnote 2,41 €.

20. Na návrh strany otca, ktorý v priebehu celého konania poukazoval na skutočnosť, že rodina matky navrhovateľky miera na výživu navrhovateľky sumy, ktoré sú neprimerané príjmov v rodine, bola vypočítaná matka navrhovateľka X. V. ako svedkyňa a súd sa oboznamoval aj s výpismi z účtu matky navrhovateľky, rovnako ako s výpismi z účtu samotnej navrhovateľky. Z výpovede matky navrhovateľky vyplynulo, že pokiaľ neprimerane svojmu príjmu v roku 2015 prispievala na štúdium dcéry v ČR, robila to z

dôvodu, že v tom čase bola navrhovateľka jediným dieťaťom a nechcela jej nič odoprieť a z jej pohľadu navrhovateľka neprimerane finančné prostriedky nemiňala. Rozdiel medzi príjmom a výdavkami, ktoré navrhovateľka v Olomouci mala, zdôvodnila tým, že mala vytvorené nejaké úspory, avšak finančne jej vypomáhal celé príbuzenstvo. V súčasnosti (teda v auguste 2017) však rodina nemá úspory žiadne a bola dokonca nútená na živobytie rodiny minúť aj financie, ktoré poskytla rodina ako dar pre syna L. pri jeho narodení. Svedkyňa pripustila, že výživné, ktoré jej otec navrhovateľky zasielal na účet niekedy minula na zaplatenie nájomného a túto skutočnosť otec namietal z odôvodnením, že výživné určené pre navrhovateľku míňa jej matka na iné potreby rodiny. Uviedla však, že na potreby navrhovateľky v minulosti prispieval de facto zo svojho príjmu aj partner matky, s ktorým žila a žije v spoločnej domácnosti, a s ktorým mala spoločné financie.

21. Vykonaným dokazovaním však nebolo preukázané, a to ani čítaním výpisov z účtov rodičov navrhovateľky, ani z výpisu účtu samotnej navrhovateľky, že by rodičia navrhovateľky mali iný príjem, než súd vyššie uvádza a plynú z ich pracovného pomeru, resp. u matky z plnení, ktoré dostávala v priebehu tehotenstva, PN a materskej dovolenky tak ako ich súd uvádzal vyššie.

22. Nároky účastníkov súd posudzoval podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine predovšetkým podľa ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktoré upravujú vyživovaciu povinnosť rodičov a detí.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre mal. dieťa.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Navrhovateľka požadovala priznať výživné od podania návrhu, teda od 30.12.2015 až do 20.6.2016, keď sa fakticky zdržiavala v Olomouci počas štúdia na prírodovedeckej fakulte sumu 500 €. Do tohto

obdobia spadalo obdobie marca roku 2016, keď navrhovateľka podstúpila operačný zákrok v súvislosti so zlým zdravotným stavom, pokiaľ ide o cievy a podrobila sa viacerým vyšetreniam a nákupu optických pomôcok a súvislosti s vyšetrením zraku. Táto zdravotná starostlivosť si na jar v roku 2016 vyžiadala celkovo 234,70 €, ktoré navrhovateľka žiadala poskytnúť vo forme jednorázového príspevku na výživu.

33. Súd sa nestotožnil s názorom, že navrhovateľke počas štúdia v Olomouci v období od 30.12.2015 do 20.6.2016 s prihliadnutím na jej výdavky na vysokej škole a na náklady, ktoré si vysokoškolské štúdium a pobyt v Olomouci vyžiadali, prináleží zvýšenie výživného oproti pôvodne určenej sume 150 €.

34. Podľa presvedčenia súdu navrhovateľka v tomto období na vysokej školy sa riadne nepripravovala na budúce povolanie o čom svedčia jej študijné výsledky počas zimného aj letného semestra, keď v akademickom roku 2015/2016 na Prírodovedeckej fakulte Olomouci nedosiahla ani len z diaľky potrebný počet kreditov na postup do 2. ročníka. Ak aj navrhovateľka zdôvodňovala túto skutočnosť tým, že jej matka bola na rizikovitom tehotenstve, chcela jej byť oporou a ťažko znášala tlak prebiehajúceho súdneho konania, tak súd konštatuje, že konanie začalo až koncom roku 2015 a prvé pojednávanie vo veci samej bolo nariadené až po ukončení skúšobného obdobia v zimnom semestri akademického roku 2015/2016. Preto takéto tvrdenia navrhovateľky súd považoval za účelové. Podľa presvedčenia súdu navrhovateľka si neplnila riadne svoje študijné povinnosti, čo podľa presvedčenia súdu bolo jej povinnosťou. V tomto konaní proti otcovi žiadala, aby jej v súvislosti s deklarovávaným plnením študijných povinností a prípravu na budúce povolanie platil vyššie výživné. Zaviazat' otca platiť vyššie výživné navrhovateľke v danom období s odôvodnením, že sa navrhovateľka pripravuje na budúce povolanie, a to vyžaduje zvýšené náklady sa v kontexte s dosiahnutými študijnými výsledkami súdu javilo byť v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ existuje rodičovi plnoletého dieťaťa povinnosť prispievať na jeho výživu podľa jeho možnosti a schopnosti vzhľadom na prípravu dieťaťa na budúce povolanie, tak podľa presvedčenia súdu takejto povinnosti korešponduje dobrými mravmi a zákonom vyžadovaná povinnosť dieťaťa riadne na vysokej škole študovať. Podľa presvedčenia súdu navrhovateľka sa systematicky a sústavne nepripravovala riadne na budúce povolanie a neštudovala, nakoľko jej študijné neúspechy nemožno pripísať nejakému momentálnemu čiastkovému zlyhaniu, alebo excesu v priebehu skúšobného obdobia, či už v zimnom, alebo letnom semestri, ale podľa presvedčenia súdu vzhľadom na minimálny úspech navrhovateľky v prvom ročníku je nutné ich pripísať laxnému prístupu k štúdiu.

35. Preto súd dospel k presvedčeniu, že príprava navrhovateľky na budúce povolanie v období 30.12.2015 až 20.6.2016 neodôvodňuje zvýšenie výživného na sumu 500 €.

36. Na druhej strane, ale ako vyplýva z výrokovej časti rozsudku súd zvýšil výživné na navrhovateľku od 1.3.2016 do 20.6.2016 súc viazaný jej návrhom na sumu 200 €, teda zvýšil v tomto období výživné o sumu 50 € mesačne, avšak s prihliadnutím na iné okolnosti, ktoré u navrhovateľky nastali. Je nepochybne preukázané, že navrhovateľka v tomto období, keďže bola študentkou vysokej školy aj napriek tomu, že riadne neštudovala, nebola schopná ešte živiť sa sama, avšak v tomto období navrhovateľka riešila zdravotné ťažkosti, ktoré si vyžadovali zvýšené vyššie uvedené náklady, a preto s prihliadnutím na zhoršený zdravotný stav navrhovateľky a s prihliadnutím na v tom čase minimálny príjem jej matky v tom čase odkázanej len na dávky nemocenského počas rizikového tehotenstva, súd rozhodol, že zvýšené potreby navrhovateľky na zdravotnú starostlivosť, ktorú nedokáže finančne pokryť jej matka, je nutné uspokojiť zvýšeným výživným zo strany otca. Preto za toto obdobie súd zvýšil výživné na sumu 200 € mesačne. Otec sa takto čiastočne bude podieľať formou pravidelnej platby v tomto období na zvýšených životných nákladoch navrhovateľky, ktorá je bez príjmu, a ktoré vzhľadom na svoj príjem nemôže hradiť jej matka, resp. pokiaľ ich hradila bolo to za cenu finančných príspevkov zo strany rodiny. U otca totiž oproti poslednej úprave výživného na navrhovateľku došlo k zmene pomerov, keď sa jeho príjem zvýšil o viac ako 130 € mesačne.

37. S účinnosťou od 1.9.2016, keď už navrhovateľka bola študentkou Univerzity Svätého Cyrila a Metoda v Trnave súd s prihliadnutím na príjem otca a minimálny príjem matky zvýšil výživné na navrhovateľku na sumu 220 € mesačne. Táto suma je podľa presvedčenia súdu zodpovedajúca finančným možnostiam otca, ktorému aj po jej úhrade zostávajú 3 jeho čistého príjmu na uspokojovanie jeho osobných potrieb. Je však potrebná podľa presvedčenia súdu aj na výživu navrhovateľky, ktorej na výživu nemôže prispievať matka, ktorej pribudla vyživovacia povinnosť a poklesol príjem. Na druhej strane je podľa názoru súdu nemysliteľné, aby v prípade, ak je v možnostiach rodiča poskytovať vyššie výživné dieťaťu študujúcemu na vysokej škole, aby bola táto povinnosť prenášaná na štát vo forme sociálneho štipendia,

ktoré navrhovateľka poberala od 1.10.2016. Sociálne štipendium podľa presvedčenia súdu je plnením, ktoré je poskytované v prípade, ak výživu študenta na vysokej škole nie sú schopní zabezpečiť vzhľadom na výšku svojich príjmov rodičia. Je samozrejmé, že matka pri pribudnutí ďalšej výživovej povinnosti zo svojho príjmu financovanie navrhovateľky na vysokej škole nedokáže výraznejšie finančne podporiť. Inak je tomu podľa presvedčenia súdu u otca, ktorého v schopnostiach a možnostiach je s prihliadnutím na jeho príjem platiť na navrhovateľku od nástupu na novú vysokú školu (ktorú zvláda lepšie a s menšími nákladmi ako štúdium v ČR) platiť výživné v tej výške ako súd uviedol.

38. Súd preto rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku, pokiaľ ide o výživné na navrhovateľku a vo zvyšku uplatneného nároku nárok navrhovateľky ako nedôvodný zamietol.

39. Súd súčasne vypočítal dlh na výživnom za obdobie uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, kde za obdobie od 1.3.2016 do 20.6.2016 rozdiel na výživnom predstavuje 183,33 € a tiež za obdobie od 1.10.2016 do 30.9.2017, teda za 14 mesiacov (k 30.9.2017 bolo zročné už aj výživné na október 2017), kedy za toto obdobie dlh na výživnom predstavuje 980 €. Spolu potom dlh na výživnom predstavuje sumu uvedenú vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda 1.163,33 €.

40. Súd týmto rozsudkom zmenil posledný rozsudok o úprave výživného na navrhovateľku, a to rozsudok, ktorým bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené.

41. Pokiaľ šlo o vzájomný návrh otca súd ho v celom rozsahu zamietol, nakoľko nemá oporu v zákone.

42. Uložiť informačnú povinnosť rodičovi dieťaťa, ktorému bolo zverené dieťa do osobnej starostlivosti, zákon umožňuje len pri aplikácii ust. § 24 ods. 5 Zákona o rodine u maloletého dieťaťa. Aj, keď podľa ust. § 43 ods. 3 písm. a/ je dieťa povinné spolupracovať so svojimi rodičmi, vzájomnej starostlivosti o neho a jeho výchovu a podľa § 43 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine je dieťa povinné plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam, nemožno tieto ustanovenia v prípade plnoletého dieťaťa akým je navrhovateľka vykladať v tom smere, že by bolo na základe týchto ustanovení zákona o rodine možné uložiť navrhovateľke povinnosť pravidelného preukazovania výsledkov skúšok, návštevy vysokej školy a zdravotného stavu. Pokiaľ ide o zdravotný stav navrhovateľky sú to prísne chránené osobné údaje, ktoré navrhovateľka môže zverejňovať, resp. súd si ich môže obstaráť len v prípade súdneho konania, ktoré sa týka zmeny výživovej povinnosti. Takéto obmedzenia pre navrhovateľku by súd mohol prípadne uložiť podľa presvedčenia len v prípade mal. dieťaťa, ktorému možno ukladať za podmienok stanovených zákonom aj výchovné opatrenia v zmysle ust. § 37 Zákona o rodine. Aj ustanovenie § 43 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine je možné vykladať len v súvislosti s povinnosťou mal. dieťaťa vo vzťahu, ku ktorému si rodičia plnia svoje povinnosti sústavnej starostlivosti o dieťa a povinnosti výchovy, ktorá inak vyplýva z ust. § 28 Zákona o rodine. Preto súd vzájomný návrh otca zamietol.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 C.m.p. v zmysle, ktorého žiaden z účastníkov tohto typu konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nemal za to, že by v tomto spore bolo možné aplikovať ust. § 55 C.m.p. podľa, ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V tomto prípade aj, keď navrhovateľka požadovala a v časti aj nedôvodne od podstatne vyššie výživné než jej bolo priznané je stále plnoletým dieťaťom, ktoré je odkázané svojou výživou na oboch rodičov. A aj, keď jej požiadavky voči otcovi boli, pokiaľ ide o výšku výživného prehnané a súd ju na túto skutočnosť upozornil, nie je možné konštatovať, že by bolo vo vzťahu k niektorému z účastníkov spravodlivé priznať náhradu trov konania. V priebehu konania bol to práve otec, ktorý z princípu nakoniec odmietol možnosť uzatvorenia zmiernu a možnosť dohody s navrhovateľkou tak ako to vyplynulo z prednesu jeho právnej zástupkyne na pojednávaní dňa 25.5.2016.

44. Súd však v zmysle ust. § 57 C.m.p. a bez návrhu rozhodol o povinnosti účastníkov nahradiť trovy, ktoré vznikli štátu v tomto konaní v súvislosti s dokazovaním, keď si súd vyžiadal od ČSOB, a.s. v Bratislave informáciu o účte vedenom v minulosti na navrhovateľku a za poskytnutie bankovej informácie zo štátnych prostriedkov vyplatil sumu 30 € na základe uznesenia sp. zn. 10C/553/2015 zo dňa 22.6.2016. Keďže v zmysle § 35 C.m.p. je súd povinný zistiť skutočný stav veci a poskytnutie informácie banky, aj, keď na návrh navrhovateľky tomu slúžilo, vykonaním tohto dôkazu vznikli trovy štátu, o ktorých súd rozhodol bez návrhu tak, že ich k náhrade zaviazal každého z účastníkov v jednej

polovici. Vzhľadom na skutočnosť, že každý z nich bol z časti v konaní úspešný aj neúspešný a je v súlade s princípom spravodlivosti, aby sa obaja na náhrade trov konania štátu podieľali.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C. m. p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C. m. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.